

209 Per Håkansson i Knivberga, Östra Eneby sn, 1652 (Bråbo)¹

Levde ännu 1676.²

Frälsebonde i Knivberga, Östra Eneby sn, nämndeman i Bråbo härad.

I Bråbo härads dombok noteras 1652 9/9 att ”Per Håkansson i Knivberga förordnades samma dag till herredagsman. Frälsebönderna samt. lovade sig godvilligen giva honom till hjälp av var gård 8 öre kopp.mt.”.

Gift med *Anna Håkansdotter*.³ I mantalslängden 1663 antecknas om henne ”utgammal och ofärdig” och följande år är hon ”gammal och helt ofärdig” och därefter förekommer hon inte i längderna.

Barn⁴

Brita Persdotter, nämnd 1656-1661 hos föräldrarna i Knivberga, Östra Eneby sn.

Kerstin Persdotter, nämnd 1659 hos föräldrarna i Knivberga, Östra Eneby sn.

Håkan Persson, nämnd som gift son i mantalslängden 1663, följande år är han och hustrun borta. Gift före 1663 med *Sigrid Jonsdotter*.

Jon Persson, nämnd som son hos fadern i 1666, som gift son 1667 och som bonde i Knivberga från 1668. Gift ca 1666 med *Ingrid Bondesdotter*.⁵

210 Måns Tyrsson i Mörby, Viby sn, 1654 (Vifolka och Valkebo)

Levde ännu 1690 7/10, då han fick avsked som nämndeman.⁶

Skattebonde i Mörby, Viby sn, belagd 1637-1690, sexman, kyrkvärd, nämndeman i Vifolka härad 1653-1690 och häradsdomare 1687-1690.

Son till Tyres (Töres) Hemmingsson, kronobonde och sedermera skattebonde i Mörby, Viby sn, vilken i sin tur kan vara son till riksdagsman Hemming i Mörby, se nr 3. En bror

till Måns Tyrsson är Nils Tyrsson i Dörestad, Västerlösa, och en syster är Maria Tyrssdotter (o 1621-1683) i Stora Tollstad, Sjögestad,⁷ vars dotter Kristina Karlsdotter var gift med riksdagsman Samuel Nilsson i Tomta, nr 333.

Efterträddes som nämndeman i Vifolka häradsrätt av mågen Holsten Gunnarsson. Måns fick avsked ”efter 40 år i nämnden” pga sin höga ålder och svaga hörsel.⁸

Måns köpte sina syskons delar i skattegården Mörby och fasta beviljades vid vintertinget 1671 på två systerlotter. Vid sommaringet 1679 konstaterar Måns Tyrsson att han spenderat mycket pengar på munderingar för sitt rustningshåll i ”förrige Påliska och Danska kriget”, och sedan det åter blev fred har han upprättat två rustningar för sitt skattehemman Mörby, och nästan all sin egendom använt, men den ena blev alldeles borta förlidet år nere i Skåne. Allt detta atteras av kyrkoherden i Veta och Viby, Jonas Fallerius, och Måns Persson Allman, för att han skulle på Mörby skattehemman ”på evärdelig hästehåll för sig och de sina njuta och behålla, varder fördenskull han med detta attestato till höga överhetens behageligaste disposition förvist”.

Vid sommaringet 1754 i Vifolka härad avhandlas ett skatterusthåll i Mörby, och där framgår att Måns Tyrsson hade tre döttrar och att han i en tillägnat mågen Holsten Gunnarsson hälften i skatterusthållet Mörby och den andra hälften tillägnades dottersonen Måns Larsson i Mörby.

Gift med *Karin Månsdotter*, död 1679 i Mörby, Viby sn.⁹

Barn¹⁰

Kerstin Månsdotter, född o 1624, död 1709 (begravd 1/11) i Mörby Skattegård, Viby sn. Gift med *Holsten Gunnarsson*, död o 1695 i Mörby, Viby sn,¹¹ kronobonde i Mörby, sexman, nämndeman i Vifolka härad efter sin svärfar som be-

¹ Ej upptagen som riksdagsman av Mårtensson. Att han var riksdagsman framgår av Bråbo härads dombok 1652 9/9.

² Enligt Bråbo härads dombok.

³ Fullständigt namn i mantalslängder 1656-1662.

⁴ Barnen är om inte annat nämns belagda i mantals- och skattelängder.

⁵ Fullständigt namn i mantalslängden 1674.

⁶ Se Vifolka härads dombok 1690 7/10.

⁷ Se bl.a. lagmanstinget 25-28/6 1655 [Göta hovrätt], och Vifolka häradssting sommaringet 1668 och 1754st34.

⁸ Se Vifolka härads dombok 1690ht21.

⁹ Gravstenen avritad av S. Ljungstedt, se vidare Länsmuséets i Linköpings bibliotek där kopior av bl.a. denna avritade gravsten förvaras.

¹⁰ Filiation till barnen framkommer bl.a. av Vifolka härads dombok 1754st34.

¹¹ Se Vifolka dombok dombok 1696vt1.

gårde avsked från sysslan vid hösttinget 1690.¹² Holsten Gunnarsson tillägnades av svärfadern hälften av skatterusthållet Mörby, och den andra hälften tillägnades Måns Tyrssons dotterson Måns Larsson i Mörby.¹³

Gunnel Månsdotter, född o 1630, död 1700 (begravd 23/12) i Mörby, Viby sn. Gift med *Lars Persson*, bonde i Mörby, Viby sn. Deras son Måns Larsson tillägnades liksom Måns Tyrssons måg Holsten Gunnarsson vardera hälften i skatterusthållet Mörby.¹⁴

Anna Månsdotter, född o 1643, död 1668 (begravd 26/4) i Mörby, Viby sn. Gift med *Per Persson*, bonde i Mörby, Viby sn.

211 Lars Persson i Oppeby, Sund sn, **1654** (Kinda och Ydre)

Bonde i Oppeby, Sund sn, sexman, och nämndeman i Ydre härad 1653-1659.¹⁵

Gift med *Ingeborg Persdotter*, levde 1657 i Oppeby, Sund sn.¹⁶

212 Nils Olofsson i Vävinge, Skeppsås sn, **1654** (Gullberg, Boberg, Aska och Dal)

Skattebonde i Vävinge, Skeppsås sn, belagd där 1634-1663.¹⁷

Vid Bobergs härads sommaring 1634 ger en Jöns Hansson tillkänna att han sålt en halv skattegård Vävinge, Skeppsås sn, till Nils Olofsson i Vävinge.

Gift med *Kerstin Olofsdotter*, belagd i Vävinge, Skeppsås sn, 1657-1663.¹⁸

Barn

Maria Nilsson, död 1695 11/11 i Lottstad, Skeppsås sn.¹⁹ Gift²⁰ o 1658 med *Jöns Jonsson*,

¹² Efterträdde sin svärfar som nämndeman i Vifolka härad.

¹³ Se Vifolka härads dombok 1754st34.

¹⁴ Se Vifolka härads dombok 1754st34.

¹⁵ Rääf 1861, s. 112.

¹⁶ Enligt mantalslängd.

¹⁷ Enligt skattelängder och Bobergs härads domböcker.

¹⁸ Enligt mantalslängd.

¹⁹ Ej namngiven i dödnöten. Maken Jöns står redan i mantalslängden 1691 utan hustru. I mantalslängden 1693 återfinns inte heller Jöns i Lottstad.

död 1704 (begravd i november) i Lottstad, Skeppsås sn, bonde i Lottstad, sexman. Jöns beskrivs i dödnöten med orden ”gammal, varit länge sjuklig”.

Lars Nilsson, bonde i Vävinge, Skeppsås sn, belagd där med hustrun ännu i 1673 års mantalslängd, men inte senare. Gift o 1663²¹ med *Karin*.

213 Nils Andersson i Dyhult, Mogata sn, **1654** (Hammarkind)

Bonde i Dyhult, Mogata sn, levde ännu 1667.²²

Gift med *Ingrid Östensdotter*, levde ännu 1667.²³

Barn

Anna Nilsson,²⁴ född ca 1630. Gift ca 1649 med riksdagsman *Inge Olofsson* i Sörby, se nr **313**.

Tyres Nilsson, bonde i Dyhult, nämnd som son hos föräldrarna i mantalslängder 1663-1665 och med hustru från 1666. Gift ca 1666 med *Kerstin Håkansdotter*.²⁵

Ramborg Nilsson. Gift före 1668 med *Rael Håkansson*, bonde i Dyhult, Mogata sn.²⁶

²⁰ Maria står i mantalslängden 1657 som dotter hos Nils Olofsson, 1658 som dotter/piga samtidigt som drängen Jöns Jonsson också står hos Nils Olofsson. I nästa längd 1659 återfinns ett nytt brukarpar i Lottstad med samma namn. Ingen annan Maria Nilsson finns i Skeppsås. Med all säkerhet är detta rätt Maria som gift sig med drängen på gården.

²¹ Lars står som ogift i 1673 års mantalslängd, men som gift i längden 1674.

²² Sista året han och hustrun finns med i mantalslängden.

²³ Fullständigt namn i mantalslängder 1657-1664.

²⁴ Säkerligen dotter här. En av riksdagsmannens Inge Olofssons i Sörby äldre söner (den äldste?) kallades Östen. Inge är först bonde i Dyhult, och först senare i Sörby. Åldersmässigt, namnmässigt och gårdsmässigt talar allt för att Inge Olofssons första hustru Anna Nilsson var dotter till Nils i Dyhult, dvs riksdagsmannen Nils Andersson.

²⁵ Fullständigt namn i mantalslängd 1674.

²⁶ Nämnda i Dyhult i mantalslängder från 1668, deras fullständiga namn i mantalslängder 1673, 1674.